

Vlaanderen
is open ruimte

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Infobrochure vrijwillige stopzetting van varkensstallen
met een impactscore hoger dan 0,025%

Tweede oproep

Colofon

Redactie

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Verantwoordelijke uitgever

Toon Denys

Gedelegeerd Bestuurder

Consciencegebouw

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

November 2023

Deze brochure is louter informatief en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. De informatie opgenomen in deze brochure is niet aangepast aan omstandigheden die specifiek zijn voor een persoon of entiteit, en kan dan ook niet beschouwd worden als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan.

1 INHOUD

1	Inhoud	3
2	Vooraf.....	4
3	De stopzettingsregeling	5
3.1	Hoe dien ik een aanvraag in?	5
3.2	Wie kan een aanvraag indienen?	5
3.3	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de stopzettings- en sloopvergoeding?	7
3.4	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?	8
4	Welke documenten moet ik toevoegen bij het aanvragen van een stopzettings- en sloopvergoeding?	12
5	De rangschikking van de aanvragen.....	13
6	De berekening van de vergoeding	13
6.1	Hoeveel vergunde varkens worden vergoed?	13
6.2	Hoeveel bedraagt de stopzettingsvergoeding?	14
6.3	Hoeveel bedraagt de sloopvergoeding?	15
7	De procedure van de oproep	16
8	Contact	17

2 VOORAF

Door het stopzetten van de varkensstallen en het annuleren van de bijhorende nutriëntenemissierechten, wil de Vlaamse Regering de uitstoot van ammoniak sterk terugdringen in Vlaanderen. Daarbij komen varkensbedrijven (KMO's) met een hogere impactscore eerst in aanmerking voor de stopzetting, zodat een maximale positieve impact op de habitat en soorten binnen de speciale beschermingszones wordt bekomen. Deze aanpassing zal ook bijdragen aan de inspanningen om het beoogde doel, 30% minder varkens in Vlaanderen tegen 2023, te bereiken. Ook draagt deze aanpassing bij om de doelstellingen van het Mestdecreet te bereiken. Door een vermindering van de varkensstapel, zal logischerwijze ook minder varkensmest afgezet worden, wat bevorderlijk is voor de waterkwaliteit.

In navolging van een eerste oproep keurde de Vlaamse Regering op voorstel van Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir op 31 augustus 2023 een tweede oproep tot vrijwillige stopzetting van varkensstallen goed.

Door een wijziging van de instapdrempel wordt de doelgroep uitgebreid. De impactscore wordt voor de tweede oproep verlaagd van 0,5% tot 0,025%. Die impactscore geeft de stikstofneerslag van een landbouwbedrijf op nabijgelegen natuur weer en is het belangrijkste criterium om te bepalen of varkensstallen in aanmerking komen voor vrijwillige stopzetting. Door deze wijziging krijgen 2.700 extra landbouwexploitaties met varkens de mogelijkheid om hun varkensstallen vrijwillig stop te zetten en daarvoor een vergoeding te ontvangen. De andere voorwaarden en regels blijven dezelfde als bij de eerste oproep.

Een voorstel van vergoeding wordt verstuurd conform de voorwaarden van de richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden.

Nu de steunregeling inhoudelijk is goedgekeurd door de Vlaamse Regering heeft de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de varkenshouder ingelicht via de berichtenbox van de VLM. Zo is er tijd om kennis te nemen van de regeling en kan de afweging worden gemaakt om al dan niet in te stappen. De periode van indiening start op maandag 6 november 2023 en duurt tot en met 19 januari 2024.

U kunt uw dossier bezorgen aan de Vlaamse Landmaatschappij. Daarvoor stuurt u het aanvraagformulier aangetekend op naar het hoofdkantoor, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel, of geeft u het persoonlijk af tegen ontvangstbewijs in een VLM-kantoor. Dat kan tijdens de servicetijden, van 9 uur tot 12.30 uur en na afspraak in de namiddag. Op 15 november en tussen 25 december en 1 januari 2024 zijn de kantoren gesloten.

Meer informatie vindt u op de webpagina [stopzetting varkensstallen](#) en bijkomende vragen kunnen gesteld worden via het e-mailadres stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

Exploitanten (KMO's) met een exploitatie waarop varkens worden gehouden met een impactscore hoger dan 0,025% zoals desktop door de Vlaamse overheid berekend op basis van de totale emissies 2021 van de exploitatie uit de mestbankaangifte komen in aanmerking. Die exploitanten zijn bij de VLM gekend en worden voorafgaand aan de oproep geïnformeerd via de berichtenbox van de Vlaamse Landmaatschappij of brief.

De desktop berekende impactscore werd berekend met volgende parameters:

Actuele habitats (habitatkaart BWK)	Habitatkaart 2020
Terreinen onder passend beheer	Natuurstreefbeelden actuele beheerplannen - versie 2021
Zoekzones	Voorlopige zoekzones 0.2
Stalemissies (veebezetting + staltechnieken)	Productiejaar 2021
EMAV-versie	EMAV 2.1
VLOPS-versie	VLOPS22
Meteo & achtergronddepositie	2020
Methodiek impactscoreberekening	Volledige doorrekening IFDM Depositiesnelheid o.b.v. landgebruik VLOPS (1 km ²)

Bijkomend kunnen exploitanten zelf aantonen dat de exploitatie een impactscore heeft hoger dan 0,025% door een eigen berekening te maken met de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens (waaronder vergunde dieraantallen en de kenmerken van de stallen). De vergunning waarop de berekening is gebaseerd is niet geheel of gedeeltelijk vervallen, geschorst of opgeheven. Deze exploitanten kunnen zich zelf kenbaar maken en voegen het 'rapport impactscore berekening' toe aan hun aanvraag.

De impactscoretool is terug te vinden op de website: <https://impactscore.omgeving.vlaanderen.be/>

Als de impactscore door de aanvrager wordt berekend met de meest recente versie van de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens, zal die impactscore gebruikt worden voor de rangschikking van de aanvragers en bepaalt die dus mee wie het eerst in aanmerking komt voor de vergoeding.

Ook wanneer de exploitant vindt dat de desktopberekening afwijkt van de impactscoreberekening met de impactscoretool kan hij zijn berekening overmaken aan de VLM en zal die berekende impactscore met de impactscoretool en actuele vergunningsgegevens gebruikt worden voor de rangschikking.

Bij de aanvraag van een stopzettingsvergoeding kan door de eigenaar van de stop te zetten stal ook een sloopvergoeding worden aangevraagd voor het slopen van de stal en bijhorende erfverharding. Het slopen van de stallen is geen verplichting.

De aanvraag wordt ondertekend door alle belanghebbenden:

- de exploitant aan wie de stopzettingsvergoeding wordt verleend,
- de houder van de milieuvergunning of van de omgevingsvergunning,
- de landbouwer aan wie de nutriëntenemissierechten zijn toegewezen,
- de eigenaar(s) van de stallen en erfverharding (alle mede-eigenaars, naakte eigenaars en vruchtgebruikers)

- Tegen het landbouwbedrijf loopt geen bevel tot terugvordering ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
- Er is geen overheidssteun of de-minimissteun verkregen of aangevraagd voor dezelfde kosten waarvoor via deze oproep een vergoeding wordt aangevraagd en er zal indien er via deze oproep wordt vergoed geen overheidssteun of de-minimissteun worden aangevraagd of verkregen voor dezelfde kosten.
- Het landbouwbedrijf valt niet onder de categorie grote ondernemingen. Tot grote ondernemingen behoren bedrijven die onder één van de volgende criteria vallen:
 - ondernemingen waar meer dan 250 personen werkzaam zijn
 - ondernemingen waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR en het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR overschrijdt.

Het landbouwbedrijf is eveneens niet meer dan 25% in handen van een grote onderneming.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de sloopvergoeding:

- Er kan enkel een sloopvergoeding worden aangevraagd voor stallen en aansluitende erfverharding die in het kader van deze steunregeling worden stopgezet.

3.4 Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?

De aanvraag voor het uitbetalen van de stopzettingsvergoeding moet binnen het jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de stopzettingsvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding:

Het houden van varkens in de stal is reeds volledig en definitief stopgezet en de stalrichting voor het houden van varkens werd verwijderd.

De houder van de milieuvergunning of omgevingsvergunning moet de stopzetting van de vergunde stal en bijhorende vergunde dierplaatsen melden bij de vergunningverlenende overheid binnen de twee maanden na het stopzetten van het aanhouden van de varkens in de stal. Die melding moet digitaal gebeuren via het [online omgevingsloket](#).

Het aangepaste vergunningbesluit wordt als bewijs bij uw aanvraag tot uitbetaling gevoegd.

Bij de aanvraag voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding worden de nutriëntenemissierechten van het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort geannuleerd, overeenkomstig het aantal vergoede dieren en overeenkomstig de volgende tabel:

////////////////////////////////////

De hoofdfunctie land- en tuinbouw van de exploitatiewoning vervalt in principe niet automatisch in een zonevreemde woonfunctie bij de stopzetting van de landbouwactiviteiten. Dat betekent dan ook dat de exploitant zelf, ook na het stopzetten van zijn landbouwbedrijf, de exploitatiewoning kan blijven bewonen zonder dat daarvoor voorafgaandelijk een omgevingsvergunning tot functiewijziging moet worden bekomen.

De bedrijfswoning en bijhorende stallen en loodsen kunnen nog verkocht worden. In het geval dat de woning en bijhorende gebouwen worden verkocht (of bij een andere overdracht van het zakelijk recht) en de woning heeft geen functie als landbouwbedrijfswoning omdat er geen resterende landbouwactiviteit meer is, dan moet een zonevreemde functiewijziging worden aangevraagd naar residentieel wonen vooraleer de nieuwe bewoner de woonst in gebruik neemt. Naast de functiewijziging naar residentieel wonen, zijn ook een aantal andere functiewijzigingen mogelijk (vb. 100m² kantoor, B&B, ..) De omgevingsvergunning tot functiewijziging is geen basisrecht en zal steeds afgewogen worden op basis van het regelgevend toetsingskader, de principes van de goede ruimtelijke ordening en functionele inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving. De lokale agrarische structuur, de impact op landbouwactiviteiten in de onmiddellijke omgeving en de potentie voor agrarisch hergebruik van het bebouwd onroerend goed zijn belangrijke toetsingscriteria die een invloed hebben op de besluitvorming. Bij het verkopen van de woning kunnen de stallen of bijgebouwen niet worden afgesplitst van de woning. De aanvraag voor een zonevreemde functiewijziging van de woning kan (maar niet noodzakelijk) samen aangevraagd worden met de omgevingsvergunning voor de sloop van de stallen.

Meer informatie vindt u op volgende websites:

<https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/functiewijziging>

<https://omgeving.vlaanderen.be/toelaatbare-zonevreemde-functiewijzigingen>

[FAQ Zonevreemdheid.pdf \(vlaanderen.be\)](#)

Als deze voorwaarden bij en na het stopzetten niet worden nagekomen kan de uitbetaling worden geweigerd of kunnen de toegekende vergoedingen worden teruggevorderd. De aanvrager laat toe dat personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

De aanvraag voor het uitbetalen van de sloopvergoeding moet binnen de twee jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de sloopvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag tot uitbetaling van de sloopvergoeding:

- De stal en de erfverharding moeten reeds gesloopt zijn. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding wordt gestaafd met bewijzen van gemaakte kosten. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding op basis van bewezen kosten kan gecombineerd worden met een eventuele ondersteuning bij asbestverwijdering in de land- en tuinbouw. Meer informatie hierover vind je op de website: <https://ovam.vlaanderen.be/ondersteuning-voor-land-en-tuinbouw> ..
- De stal of stallen worden in zijn totaliteit gesloopt met inbegrip van mestputten en funderingen. De sloop kan pas aanvangen na ontruiming en ontmanteling van het gebouw.
- De sloop van de stal of stallen kan pas starten nadat de vereiste vergunning is bekomen om de sloopwerken uit te voeren. Het slopen of afbreken van stallen is vergunningsplichtig.

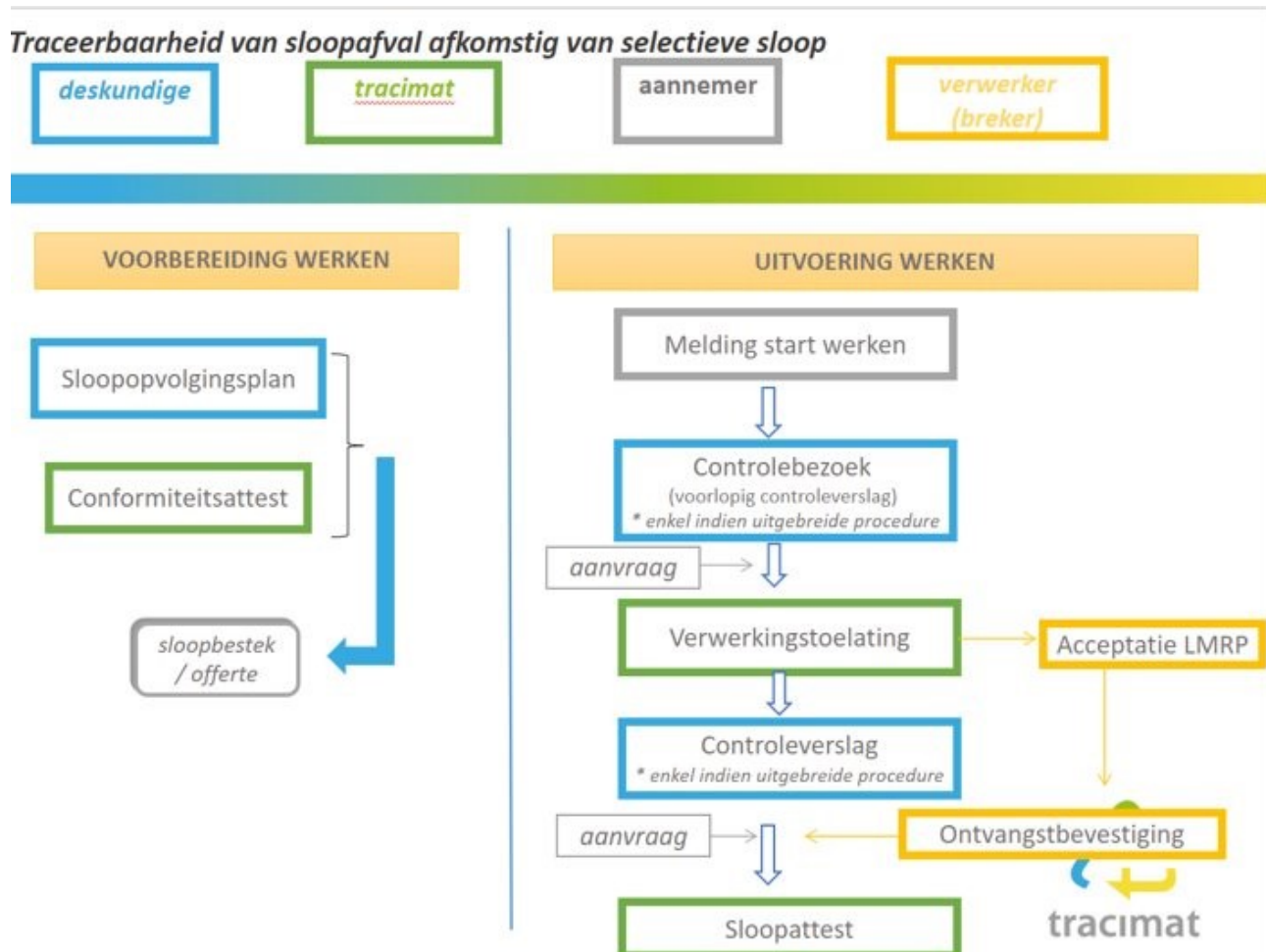
////////////////////////////////////

- Bij het aanvragen van een sloopvergoeding is de opmaak van een sloopopvolgingsplan sowieso verplicht. Als het bouwvolume van alle niet-residentiële gebouwen opgenomen in dezelfde omgevings- of milieuvergunning waartoe de te slopen stal behoort groter is dan 1000 m³, mestputten meegerekend moet dat sloopopvolgingsplan toegevoegd worden aan de aanvraag van de omgevingsvergunning. Meer info op: <https://www.vlaanderen.be/sloopopvolgingsplan> of <https://ovam.vlaanderen.be/bouw-sloopopvolging>)

Het sloopopvolgingsplan bevat een asbestinventaris, een inventaris van alle andere afvalstoffen die zullen vrijkomen bij de sloop, alle aandachtspunten en technische details rond de aanpak van selectieve sloop- en afbraakwerken. Een deskundige geregistreerd bij Tracimat maakt een sloopopvolgingsplan op (<https://www.tracimat.be>). Tracimat moet vervolgens het sloopopvolgingsplan conform verklaren. Het conformverklaarde sloopopvolgingsplan maakt desgevallend deel uit van de aanbestedingsdocumenten, de prijsvraag en de contractuele documenten.

De afvalstoffen die ontstaan bij de selectieve sloop of ontmanteling worden afgevoerd naar een vergunde inrichting voor verwerking. De traceerbaarheidsprocedure van een erkende sloopbeheerorganisatie (Tracimat) wordt gevolgd. Een sloopattest moet na afloop van de werken worden aangevraagd en bijgevoegd bij de aanvraag tot uitbetaling van de sloopvergoeding.

Een schematisch overzicht van de procedure werd opgemaakt door Tracimat en kan hier geraadpleegd worden.

Is het op basis van de aangiftegegevens van de Mestbank niet éénduidig te bepalen wat de gemiddelde veebezetting was in de stop te zetten stal, dan wordt met dezelfde verhouding als de vergunde plaatsen in de stallen de aangegeven dieraantallen over de stallen verdeeld. Bij het toewijzen van de aangegeven dieraantallen aan de aanwezige varkensstallen wordt ook rekening gehouden met de aangegeven dieraantallen per AEA of PAS staltype of -systeem.

6.2 HOEVEEL BEDRAAGT DE STOPZETTINGSVERGOEDING?

De stopzettingsvergoeding per varken is afhankelijk van de diercategorie en de levensduur van de stal. De levensduur van de stal is het aantal jaar tussen het jaar waarop gestart is met de bouw van de stal en het jaar waarop de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd. In de onderstaande tabellen worden de bedragen opgenomen.

Tabel 1: Steunbedrag per dier van de dierencategorie beren en zeugen, inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg volgens de levensduur van de stal

Levensduur van de stal (in jaren)	Steunbedrag in euro per dier van de dierencategorie beren en zeugen, inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg euro volgens de levensduur van de stal
0-31	838
32	816
33	759
34	702
35	646
36	589
37	532
38	475
39	419
40	362
Vanaf 40	362

Tabel 2: Steunbedrag per dier van de dierencategorie andere varkens van 20 tot 110 kg en andere varkens van meer dan 110 kg volgens de levensduur van de stal

Levensduur van de stal (in jaren)	Steunbedrag in euro per dier van de dierencategorie andere varkens van 20 tot 110 kg en andere varkens van meer dan 110 kg volgens de levensduur van de stal
0-31	151
32	148
33	136
34	124
35	112
36	100

////////////////////////////////////

8 CONTACT

Mocht u nog vragen hebben kunt u deze stellen via e-mail: stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

